

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Profilová práce — třída Omikron
Nižší stupeň studia
2022/2023

Ida Kratochvílová

Tvorba webových stránek o vodním ptactvu ve Stromovce

Vedoucí práce: Mgr. Anežka Koutníková

Datum odevzdání: 10. 7. 2023

Obsah

Úvod	4
Cíle práce	5
Postup práce	6
Rešeršní práce	6
Pozorování ptáků	6
Určování ptáků	6
Tvorba webové stránky	7
Webová stránka	8
Stromovka - historie a současnost	9
Charakteristika druhů vodních ptáků běžně pozorovaných ve Stromovce	10
Kachna divoká	10
Lyska černá	11
Slípka zelenonohá	11
Racek chechtavý	12
Volavka popelavá	12
Labuť velká	13
Polák chocholačka	13
Změny výskytu v průběhu roku	14
Výsledky pozorování v celoročním přehledu	14
Jaro	14
Léto	15
Podzim	15
Zima	15
Neřazené	16
Závěr	17

Použitá literatura a zdroje	18
Přílohy	19
Příloha I: Záměr profilové práce	19
Příloha II: Ukázka z webové stránky	20
Příloha III: Fotodokumentace	22

Úvod

Stromovka (Královská obora) je známá především jako skvělé místo ke sportům, relaxaci, nebo třeba i piknikům. Přitom však žádný její návštěvník, pohybující se v oblasti zdejších rybníčků, nemůže přehlédnout jejich obyvatele, místní vodní ptáky. Ptáci jsou zde krásní a vyvolávají ve zdejších návštěvnících spousty otázek, touhu vědět o nich něco víc. Odpovědi jsou však roztroušené všude možně a jejich hledání je často tak zdoluhavé, že lidi od tématu úplně odradí. To mi přišlo líto, proto jsem se rozhodla vytvořit webovou stránku, která návštěvníky Stromovky stručně seznámí s druhy, které zde žijí, a na které budou moct zjistit, co se ve kterém měsíci děje ve světě zdejších vodních ptáků zajímavého, aby věděli, na co se dívají. Přitom jsem se na ní všechno snažila podat co nejjednodušším způsobem, aby její čtení bylo zábavné a srozumitelné i pro menší děti.

Stromovka je místo, kam jsem chodila už od raného dětství a díky tomu, že bydlím doslova pár metrů od brány, často ji navštěvuji dodnes. Je to hezké a i poměrně klidné místo, když si chce člověk na chvíli odpočinout a pročistit si hlavu. Jen si místo ležení v trávě a sledování mraků sedne na lavičku a pozoruje ptáky, jak tiše plují, potápí se, páří se. Proto jsem se rozhodla dělat takovou profilovou práci, díky které bych se o nich dozvěděla něco víc a následně pak s pomocí svých poznatků mohla vytvořit místo, kde se budou moct ostatní návštěvníci Stromovky, kteří rádi pozorují vodní ptáky, jednoduše o tématu dozvědět víc.

Cíle práce

- zjistit, jaké druhy vodních ptáků se ve Stromovce vyskytují a jak stoupá a klesá početnost zástupců těchto druhů v průběhu roku
- vytvořit ke každému druhu vodních ptáků vyskytujících se ve Stromovce stručný medailonek
- napsat články, které návštěvníkům Stromovky stručně vysvětlí některé věci ze života zdejších vodních ptáků
- vytvořit webovou stránku, na které budou tyto poznatky a články dostupné veřejnosti

Postup práce

Rešeršní práce

Nejdříve jsem hledala informace o již provedených pozorováních vodních ptáků ve Stromovce. Našla jsem zprávy o pozorování na stránkách České společnosti ornitologické (ČSO)¹ a na webové stránce Pozorování ptáků². Obě webové stránky se shodovaly na tom, že z vodních ptáků, kteří dolétají z Vltavy, lze ve Stromovce vidět poláka velkého, poláka chocholačku, hvízdáka eurasijského a kopřivku obecnou. Shodují se také, že pravidelně se zde vyskytuje husice nilská, volavka popelavá a ledňáček říční. Česká společnost ornitologická pak k pravidelně se vyskytujícím druhům přidává labuť velkou, kachnu divokou, lysku černou, slíпку zelenonohou a racka chechtavého. Také upozorňuje na hnízdění několika párů kvakošů nočních, pravděpodobně uprchlých z nedaleké ZOO.

Pozorování ptáků

Každý měsíc, březnem 2022 počínaje, jsem ve Stromovce (Královské oboře) provedla dvě pozorování, každé o délce přibližně jedné hodiny. U každého rybníčku jsem při něm zaznamenávala výskyt vodních ptáků a přibližný počet jedinců jednotlivých druhů, případně jejich aktivitu, při které jsem je pozorovala. Atypické kachny divoké, tedy ty, které měly výrazné rozdíly v opeření od běžného jedince tohoto druhu, jsem zaznamenávala jako samostatnou skupinu, abych mohla sledovat jejich početnost. Při každém pozorování jsem ještě zapisovala několik pro mě důležitých věcí. První z nich je samozřejmě datum, druhou podmínky, které den daného pozorování byly, a mohly tak ovlivňovat chování či výskyt zdejších ptáků, jako například počasí, a třetí bylo něco, co mě při mém pozorování zaujalo. Data z pozorování jsem pak doma převedla do elektronických tabulek, až na aktivity ptáků a některé zajímavosti, ty mi pak pomáhaly při psaní článků pro mou webovou stránku. Mým cílem bylo z takto nasbíraných dat vytvořit celoroční přehled.

Určování ptáků

K tomu, abych mohla pozorování provádět, jsem potřebovala jednu základní věc, a to schopnost určit, jaký druh vlastně pozoruji. Někdy částečně pomocí hlasového projevu, ale převážně podle zbarvení peří. S čímž přichází první problém, který pozorovatele neznalého tohoto procesu dokáže dokonale zmást, a sice přepeřování. Přepeřování je fyziologický, hormonálně řízený proces, při kterém ptákům vypadává staré peří a na jeho místě vyrůstá peří nové, tedy zkráceně výměna starého peří za nové. Každý asi ví, že většina ptáků má jiné peří

---

¹ [3 Stromovka - malá říčka a rybníky • Česká společnost ornitologická \(birdlife.cz\)](#)

² [Stromovka - Pozorování ptáků \(pozorovaniptaku.cz\)](#)

jako mládě a jako dospělý jedinec, to však není zdaleka všechno. Většina druhů si mění peří jednou či dvakrát do roka. Většinou se jedná o odlišné zbarvení peří v zimě a v létě. U většiny samců se barevné kombinace peří dají zjednodušeně rozdělit na dvě skupiny. Roztodivně barevným kombinacím, majícím za úkol upoutat samiččinu pozornost, říkáme svatební šat, opeření nevýrazné barvy, s kterým jsou hůře postřehnutelní, což je chrání před predátory, pak nazýváme šat prostý.³ V době, kdy mají samci svatební šat, jsou také jasně a už z dálky dobře rozpoznatelní od samic. Potíže však nastávají u šatu prostého, tedy zpravidla letního. Tam je určování složitější a u většiny případů se od sebe v tomto období samec a samička nedají podle zbarvení peří rozpoznat vůbec. Lidé se pak v létě často diví, kam zmizeli kačeři. To všichni odletěli? Ne, ve skutečnosti tady stále jsou, jen vypadají jinak. Problémy s určením mi také dělaly mutace v opeření kachen divokých, které mě zároveň velmi zaujaly a rozhodla jsem se jim proto na své webové stránce věnovat článek.

Tvorba webové stránky

Webovou stránku jsem tvořila v aplikaci Site 123. Hodně mi práci usnadnila tím, že jsem si v ní mohla vybírat a spojovat šablony a jen nahrazovat jejich obsah svým, nemusela jsem vytvářet nové. Nicméně na několik problémů jsem během mé práce s ní narazila. Prvním bylo, že když jsem doplňovala text, sám se opravoval, a to tak, že ve výsledku vůbec nedával smysl. Po několika pokusech v aplikaci automatické úpravy vypnout, mi došlo, že v ní nic takového není, a není to tedy ní, ale prohlížečem. Tehdy jsem na ní totiž pracovala v prohlížeči Google Chrome. Místo na něm jsem tedy dál už pracovala na Microsoft Edge a text už zůstával tak, jak jsem ho napsala. Pak se však naskytl ještě jeden problém, a to u vkládání videí. Video jsem natáčela z mobilu, a měly aplikací nepodporovaný formát. Aby šla vložit, musela jsem jej změnit na MP4, což jsem dělala pomocí softwaru Prism Video File Converter.

---

³ Hudec K., Černý W. : Fauna ČSSR/PTÁCI 1. Praha, Academia 1983

Fuchs R., Škopek J., Exnerová A. : Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy. Praha, Consult, ČSO 2002

Stromovka - historie a současnost⁴

Nedaleko Letenského náměstí, Výstaviště a Trojské lávky, na rozmezí Bubence a Holešovic, se rozpíná park o velikosti devadesáti pěti hektarů, známý jako Stromovka.

Stromovka vznikla za vlády Přemysla Otakara II., který ji nechal roku 1266 ohradit a předělat ji na svou soukromou loveckou oboru. Odsud tedy pochází její starší, místy dodnes používaný název Královská obora. Přemysl Otakar II. zde také postavil letohrádek, na který pak zval své přátele z řad šlechty a zahraniční krále. První rybník byl ve Stromovce založen roku 1548 tehdejším králem Ferdinandem I. a byl napájen vodou z Vltavy.

K asi největšímu rozkvětu Stromovky došlo za vlády Rudolfa II.. Ten také ve Stromovce založil velký rybník o rozloze dvaceti hektarů, do kterého vedl vodu štolou, dnes známou jako Rudolfova. Práce na rybníku trvaly devět let, a byl dokončen roku 1591, stavba štol trvala let jedenáct. Hráz rybníka je dodnes patrná jako val od Výstaviště až ke Šlechtově restauraci. Uprostřed rybníka byl také uměle vytvořený ostrůvek, který dnes můžeme vidět jako nízký pahorek uprostřed dnešního rybníčku s názvem Srpeček.

Během Pruské války došlo ve Stromovce k velkým škodám. Téměř všechny stromy byly pokáceny, ryby vyloveny a oborní zdi pobořeny. Nakonec byl roku 1783 rybník vypuštěn, a jeho dno bylo využíváno k pěstování. V roce 1804, na popud purkrabního hraběte Chotka, byla Stromovka předána pražským stavům, kteří na dně rybníka postavili rozárium a udělali z ní veřejný park v anglickém stylu. Poté se o Stromovku starají dál a na konci 19. století už je celé dno bývalého rybníka parkem. Roku 1882 zde nechali po stylu anglických parků vybudovat dekorační jezírka, která byla později ještě několikrát upravená, ale v zásadě jim tehdejší podoba vydržela až dodnes.

V současnosti je Stromovka lidmi velmi oblíbená a navštěvovaná, na internetu je v mnoha článkách jmenována mezi nejlepšími parky Prahy. Je o ní krásně pečováno organizací Lesy hlavního města Prahy a je skvělým místem pro sport, procházku nebo třeba i piknik. Najdeme zde pět rybníků, celkově o vodní ploše 16 300 m² a mnoho stromů a pískových cestiček. Je domovem mnoha druhů živočichů. Přesto zde zvířata nežijí, kvůli přítomnosti lidí, úplně přirozeně.

---

⁴ https://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A1lovsk%C3%A1_obora
<https://www.kudyznudy.cz/aktivita/kralovska-obora-stromovka>
<http://www.praha-priroda.cz/vodni-plochy-a-potoky/vodni-plochy-dle-katastru/bubenec/stromovka-rybniky/>
<http://www.praha-priroda.cz/parky-a-zahrady/kralovska-obora-stromovka/>

Charakteristika druhů vodních ptáků běžně pozorovaných ve Stromovce⁵

Kachna divoká

Výskyt: všechny typy vod, v ČR celoročně

Vzhled: Samec ve svatebním šatu má leskle zelenou hlavu a bílý prstenec kolem krku, obě pohlaví mají na zadní straně křídel tmavě modrou skvrnu, někdy také nazývanou zrcátko. V prostém neboli letním šatu je samec velmi podobný samici, nejlépe a nejjednodušeji se od ní dá rozeznat podle barvy zobáku. Samice ho má tmavě oranžový, někdy skoro až černý, zatímco samec má, stejně jako ve svém svatebním šatu, zobák žlutý.

Komplikace při určování: mutace v opeření vzniklá křížením, podobnost se samicí čírky obecné, čírky modré, kopřivky obecné, lžičáka pestrého a hvízdáka eurasijského

Potrava: malí vodní bezobratlí živočichové, semena, kořínky, výhonky a zrní. Většinou si potravu shání ve vodě, nevyhýbá se však ani hledání na souši

Hnízdění: jednou ročně v lednu až srpnu, ve vystlaných prohlubních na zemi, 9-13 vajec

Chování: Klidné, v době páření občasné souboje mezi samci. Kachny žijící ve Stromovce jsou na lidi zvyklé a těžko se vyplaší.

Lyska černá

---

⁵ Elphick J., Woodward J. : Nový kapesní atlas PTÁCI. Praha, Slovart 2021

Výskyt: jezera či rybníky s hojnou okolní vegetací, v ČR celoročně

Vzhled: černé peří, bílý zobák a čelní štítek, červené oči, prsty s kožnatým lemem. Do cca deseti dnů od vyklubání jsou mláďata tmavě hnědá s červenou hlavičkou. Juvenilní jedinci jsou šedí s bílou skvrnou na krku a žlutým zobákem.

Podobné druhy: slípka zelenonohá

Potrava: tráva, vodní rostliny, semena, malí vodní živočichové, například listonozi

Hnízdění: V dubnu až srpnu, hnízda mají tvar misky a jsou tvořeny z vegetace, často z větviček a listů. Jedno až dvě hnízdění ročně, snůška o šesti až devíti vejcích.

Chování: Vytváří větší hejna, často se potápí kvůli lovu potravy a poměrně často se pere.

Slípka zelenonohá

Výskyt: sladkovodní vodní plochy, v ČR celoročně

Vzhled: tmavě hnědý hřbet, šedé břicho, červený zobák se žlutou špičkou, červené oči a zelené nohy. Juvenilní jedinec je hnědý a má zeleno žlutý zobák.

Podobné druhy: chřástal vodní, lyska černá

Potrava: semena, výhonky, hmyz, ovoce

Hnízdění: V dubnu až srpnu, hnízda z listů a stonků u nebo nad vodou. Dvě až tři hnízdění ročně, v jedné snůšce patnáct až jedenáct vajec.

Chování: Neklidné, při sebemenším náznaku nebezpečí rychle uteče či uplave. Potravu hledá převážně na souši, ale ve vodě je přibližně stejně dlouho, jako na souši.

Racek chechtavý

Výskyt: U vodních ploch, na skládkách a podél řek.

Vzhled: Bílý, hřbet světle šedý, červeno oranžový zobák s černou špičkou, červeno oranžové nohy. Na křídlech má černou zadní hranu. Ve svém svatebním šatu má zobák tmavě červený a hlavu tmavě hnědou. Juvenilní jedinci jsou bílí s hnědými skvrnami.

Podobné druhy: racek černohlavý, racek bouřní, racek malý

Potrava: hmyz, semena, červi

Hnízdění: V květnu až červnu, na zemi, dvě až tři vejce.

Chování: Hodně se pohybuje a létá, málokdy ho zahlédneme stát na místě.

Volavka popelavá

Výskyt: Ústí řek, kamenitá pobřeží, ale i jezera a zaplavená území

Vzhled: Světle šedé tělo, bílý krk s černými pruhy zepředu, černé okraje křídel, černá čepička, žlutooranžový tenký středně dlouhý zobák, žluté oči. Obvykle žluté nohy jsou na jaře načervenalé. Mláďata jsou šedohnědá.

Podobné druhy: volavka červená

Potrava: Ryby, žáby, malí savci

Hnízdění: leden až květen, velká hnízda z klacků na vrcholcích stromů, jedno hnízdění, snůška čtyři až pět vajec

Chování: Nehybně stojí ve vodě či se pomalu prochází mělčinami. Když neloví, většinu času shrbeně vysedává na stromě.

Labuť velká

Výskyt: jezera, nádrže, řeky, bažiny

Vzhled: Velký bílý pták s dlouhým prohnutým krkem a oranžovo červeným zobákem. Samci se od samic odlišují tím, že mají větší černý hrbolek nad zobákem. Mláďata jsou šedo hnědá.

Potrava: rostliny v trávě a mělké vodě

Hnízdění: Jedno hnízdění v březnu až červnu, snůška 5-8 vajec. Hnízdo si staví z velkých kupek rostlin a větví na vodě nebo těsně u vody.

Chování: Může být agresivní, a to hlavně v době hnízdění, chrání své teritorium.

Polák chocholačka

Výskyt: zimuje na jezerech, hnízdí ve vysoké trávě kolem jezer a řek

Vzhled: samec má v zimě černé tělo s bílými boky, v létě je, stejně jako samička, hnědý. Obě pohlaví mají zlaté oči a šedomodrý zobák s černou špičkou.

Potrava: měkkýši a hmyz

Hnízdění: dutina vystlaná chmýřím ukrytá v hustém porostu blízko vody

Chování: často se potápí a to až na cca 2 minuty

Kromě těchto blíže charakterizovaných druhů jsem pozorovala i jiné, ale buďto jen jednou, nebo zde od tohoto druhu byl jen jeden jedinec.

Změny výskytu v průběhu roku

Se zaznamenanými změnami jsem dále pracovala a snažila jsem se zjistit, co je způsobuje. Ukázalo se však, že to není tak úplně jednoduché. Výskyt jednotlivých druhů se totiž, jak jsem zjistila, nemění jen v závislosti na roční době, ale zásadní jsou také faktory jako je počasí, počet lidí v okolí rybníčků a denní doba. Ptáci pak zůstávají stále v okolí, ale u jiných vodních toků, a to, jaké to jsou, jsem neměla jak zjistit.

Nejprve jsem si myslela, že pro to, jak se bude měnit výskyt jednotlivých druhů, bude mít zásadní vliv jejich migrace, a to hlavně ta jarní, tedy samců. Zásadní je u ní výměna letek, tedy peří na křídlech tvořící nosnou plochu nezbytnou pro let. Místo toho, aby je ptáci ztráceli postupně, vypadávají jim všechny naráz, což je činí na nějakou dobu neschopné letu. Ještě před procesem obměny letek tedy musí zajistit dvě věci. Za prvé, jen za pomoci nohou se pohybují pomalu, což z nich dělá snadnou kořist pro predátory. Před výměnou letek si tedy vymění svůj pestrý svatební šat za prostý, který je před predátory lépe maskuje. Také proto v této době samci tvoří velká hejna, které pak často tráví léto na jednom místě. A za druhé musí zajistit, že jsou na místě, kde pro ně v nadcházející době bude dostatek potravy. Kdyby totiž záhy došla, nemají jak se dostat na jiné místo, kde by si obstarali jinou. Proto celá hejna samců, vytvořených kvůli bezpečnosti, jak bylo zmíněno, migrují na velká jezera a další vodní plochy, kde mají jistotu, že bude dostatek jídla pro celé jejich hejno. V některých parcích, jak jsem však později vyzorovala a dohledala, a příkladem v článku byla přímo uvedená stromovka, k migraci nedochází. Je to zapříčiněno hlavně krmením. Ptáci jsou už tak zvyklí na to, že si stravu neobstarávají sami, ale hází jim ji někdo jiný, že ani nevidí obavu z toho, že by najednou došla.⁶

Výsledky pozorování v celoročním přehledu

Jaro

Jaro je období zajímavé tím, že v něm většina zde běžně se vyskytujících druhů hnízdí. Ptáci se většinou pohybují v párech. V tomto období je zde teplo a hodně lidí, kvůli kterým je většina ptáků na vodě. Celé jaro je zde výskyt kachny divoké, který je však oproti zimě třetinový. Také je zde výskyt slípký zelenonohé, který jsem však zaznamenala velmi nízký, průměrně dva jedince, což si vysvětluji tím, že jsem nenašla hnízdící jedince kvůli dobře skrytým hnízdům. Oproti tomu je zde možné dobře pozorovat průběh hnízdění lysek černých. Přibližně od 8. 5. už je možné je pozorovat, jak si společně staví hnízda. Když už je hnízdo z části hotové, samička už na něm jen sedí a sameček jí dál přináší větvičky. V dubnu a květnu je zde možné vidět poláka chocholačku a samici labutě velké. Od 29. 5. jsem zde pozorovala již samce i samici labutě velké spolu se čtyřmi mláďaty. Hnízdo měli postavené na Rudolfově rybníku, v jehož okolí se pak nadále, i po vylíhnutí, pohybovali. Téhož data už zde také bylo 12 mláďat kachny divoké. Ta však všechna nebyla ze stejného hnízdění, pohybovala se rozděleně. Šest jich bylo na Srpečku a šest na Zeleném rybníku. Ta však na rozdíl od labutí

---

⁶ <https://avifauna.cz/kam-se-ztraci-kaceri/>

však nebyla pořád na jednom místě, ale mezi jednotlivými rybníčky se přesouvala. Díky přítomnosti mlád'at je tu slyšet hodně hlasových projevů.

Léto

Na začátku léta je zde hodně mlád'at kachny divoké, průměrně 30, a tři mlád'ata labutě velké, vylíhnutá již na konci jara. Také se tu celé léto vždy vyskytuje jeden dospělý pár tohoto druhu. Postupně se pak líhnou mlád'ata jiných druhů, zatímco dříve vylíhnutá mlád'ata už dorůstají. Ke konci července už se přidávají mlád'ata lysky černé, kterých jsem při jednom pozorování dokonce zaznamenala sedm. Pohybují se různě napříč jednotlivými rybníčky, vždy alespoň s jednou dospělou lyskou. V téže době se zde vyskytovala mlád'ata poláka chocholačky. Ze začátku byla na Srpečku, ale pak už se také pohybovala mezi rybníčky v doprovodu dospělých jedinců. Ke konci léta se zde už mlád'ata žádného z těchto druhů, kromě lysky černé, nevyskytovala, zato se začala objevovat mlád'ata slípky zelenonohé. Kromě mlád'at a jejich "rodičovského doprovodu", z toho se většinou jedná jen o samici, se zde moc ptáků v tomto ročním období nevyskytuje, kdyby se to určovalo podle počtu jedinců, bylo by zde léto na vodní ptáky nejchudší období. Je tu totiž strašné horko a poměrně málo stínu v blízkosti vody, ten je vlastně jen na ostrůvku uprostřed zeleného rybníku a pod stromy na břehu Rudolfova rybníku. Pod jedním stromem pak běžně sedí natěsnáno okolo třiceti jedinců vodních ptáků, z většiny kachny divoké. To má pak za následek znečišťování vody.

Podzim

Na podzim je zde věčně zataženo a zima, díky čemuž sem hned tak někdo nezavítá. Zato jsou tu spousty vodních ptáků, dohromady nejvíc ze všech ročních období. Hodně tomu napomáhají nejvyšší počty kachny divoké, průměrně je zde samic 46 a samců 102. Také je zde hodně racků chechtavých, ti většinou krouží ve vzduchu, nebo plují po vodách Zeleného a Rudolfova rybníku. Nejčastěji jsem zde v tomto ročním období pozorovala volavku popelavou, a to nejen usazenou vysoko na stromě, ale i v letu a v mělčině přímo u břehu, jak loví ryby. To bylo vždy na Srpečku, rybníčku, co má nejhustší porost okolní vegetace v keřovém patře, tedy hlavně rákosí. Ještě zde lze pozorovat poslední dozvuky léta ve formě dvou mlád'at slípky zelenonohé. Ta se vždy pohybovala na Zeleném rybníku nebo v jeho okolí, společně s párem již dospělých slípek. Jejich chování je, jak je u tohoto druhu typické, nervózní a vydávají zvláštní kvikání. Také je zde touto dobou nejvyšší průměrný výskyt lysky černé, naproti tomu je zde však nejnižší výskyt labutě velké.

Zima

V zimě jsou zde zamrzlé části rybníčků a teplota přes den bývá okolo 5°C. V tomto ročním období jsou zde velmi vysoké počty kachen divokých, průměrně je to 49 samic a 89 samců najednou. Většinu času plují po hladině, na břehu bývají spíše zřídka. Tvoří velká hejna a mimo ně se vždy pohybují minimálně po dvou. Také jsou zde, stejně jako na podzim, raci

chechtaví. Průměrně jsou jejich počty v tomto období nejvyšší, 5. ledna jich tu bylo pozorováno 104. Racci také tvoří hejna. Ani ne tak na vodě, to plují smíšeně s ostatními druhy, ale spíš v hejnech létají, čímž tráví většinu času. Večer vždy odlétají a noc tráví jinde než ve Stromovce. Zajímavé je, že je zde navzdory seschlé okolní vegetaci touto dobou nejvyšší průměrný výskyt slípek zelenonohých. Jejich vysokou početnost si vysvětlují tím, že se zde cítí bezpečně díky zamrzlým částem rybníčků. Narozdíl od většiny ostatních vodních ptáků jim totiž nedělá problémy po nich chodit, takže když se cítí v ohrožení, rychle na ně prchají. Také je zde možné spatřit okolo deseti lysek, a to hlavně na Zeleném a Rudolfově rybníku.

Neřazené

Od 1. 3. do 1. 7. jsem zde pozorovala jednoho samce lžičáka pestrého. Pohyboval se převážně po vodách Zeleného rybníku, v ojedinělých případech jsem ho pozorovala i na Rudolfově rybníku a Srpečku. Měl velmi nervózní chování, podobající se chování slípký zelenonohé. Neustále někam rychle plaval, utíkal před ostatními ptáky a při sebemenším náznaku nebezpečí rychle zmizel do prostoru. Vždy se vyskytoval pouze na vodě, ke břehu se nepřibližoval víc, než na metr. Došla jsem k závěru, že je to kvůli plachosti z lidí.

V červnu jsem zde pak pozorovala racka, s jehož určením si nejsem úplně jistá, ale mohlo by se jednat o racka bělohlavého. Byl ve Stromovce jen jeden den a stranil se všech ostatních ptáků nebo je od sebe odháněl, což se mu, díky tomu, že je asi o hlavu větší než kachna divoká, dařilo. Nakonec si našel místo na kamenném ostrůvku uprostřed Srpečku a tam už, nikým nerušen, zůstal. Také jsem zde 4. 9. 2022 pozorovala poláka kahalku, který zde byl v hejnu poláka chocholačky. Tyto druhy neřadím do celoročního přehledu, protože se ve Stromovce nevyskytují pravidelně.

Webová stránka⁷

Na základě svých poznatků a tabulek z pozorování jsem vytvořila webovou stránku pro běžné návštěvníky Stromovky o zde žijících vodních ptácích. Obsah stránky je rozdělen do tří kategorií.

První z nich jsou medailonky s druhy ptáků, které se ve Stromovce vyskytují. U každého z nich je na základě mých pozorování napsané, v jakých měsících je ho zde možné zahlédnout. Také se dá rozkliknout, čímž se zobrazí krátké informace o tom, jak vypadá, jak ho rozeznat, jaké má chování a čím se živí, případně, pokud hnízdí ve Stromovce, něco o jeho hnízdění.

Druhou jsou fotografie. Během svých pozorování jsem pořídila asi 400 fotografií a videí, ze kterých jsem některé vybrala a vytvořila z nich galerii. Jsou v ní fotografie ze všech ročních období, ptáci jsou v nich tak různého věku v různých stádiích vývoje. Na videích jsou pak zachyceny různé aktivity ptáků jako je potápění se nebo přijímání potravy a hlasové projevy. Galerie je členěná podle druhů, takže si na ní zájemci mohou ujasnit, jak jaký druh vypadá a vylepšit si tak svou schopnost určování. Kromě galerie jsem tyto mnou pořízené fotografie také využila jako obrázkový doprovod celé webové stránky. Jen několik málo druhů jako je slípka zelenonohá, která je velmi plachá, že se mi nepovedla vyfotit tak, aby byla na fotce dobře rozeznatelná.

Třetí částí jsou články. V průběhu vytváření své práce jsem narazila na několik překvapivých zjištění, o kterých jsem si myslela, že by mohla být zajímavá a přínosná i pro ostatní. K těm jsem si pak zjistila víc informací a napsala jsem o nich článek, který jsem následně zveřejnila na své webové stránce. Celkem jsem články napsala čtyři.

---

⁷ 6373ee2205d42.site123.me

Závěr

Povedlo se mi provést každý měsíc dvě pozorování, při kterých jsem si dělala poznámky o počtech a chování ve Stromovce se vyskytujících vodních ptáků. Ty jsem pak zpracovala do tabulky, grafu a celoročního přehledu, které dohromady přehledně shrnují výsledky mých pozorování. Jednotlivá pozorování se od sebe sice lišila na kvalitě v závislosti na času, který jsem mu mohla poskytnout, obzvláště problematický byl pro mě únor, přesto byla dostatečná k tomu, abych získala potřebné informace k tomu, abych vytvořila webovou stránku tak, jak jsem si stanovila. Co se mi na ní však podle mě nepovedlo, je psaní textů tak, aby byly zábavné a dobře srozumitelné i pro mladší. Přes veškerou svou snahu mám stále pocit, že některé části jsou napsané moc odborným jazykem. Jinak si ale myslím, že se mi stránka poměrně povedla, jak graficky, tak obsahově, a doufám, že díky ní přibude ve Stromovce spoustu nadšených pozorovatelů. Své cíle i minimální rozsah se mi podařilo splnit, ale bylo to pro mě dost, především časově, náročné. I přesto mě však práce bavila, a když budu mít čas, ráda bych nadále svou webovou stránku doplňovala a rozšiřovala o další zajímavé poznatky, které v budoucnu získám.

Použitá literatura a zdroje

Elphick J., Woodward J. : Nový kapesní atlas PTÁCI. Praha, Slovart 2021

Felix J., Hísek K. : Ptáci luk, bažin a vod. Praha, SZN Artia 1976

Fuchs R., Škopek J., Exnerová A. : Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy. Praha, Consult, ČSO 2002

Hudec K., Černý W. : Fauna ČSSR/PTÁCI 1. Praha, Academia 1983

Felix J. : Ptáci mokřadů a vod. Praha, Aventinum 2000

Pytlík R. : O Bubenči a okolí: z cyklu Hledání ztraceného času, Praha Emporius 2004

<https://pozorovaniptaku.cz/lokality/praha/stromovka/>

<https://www.birdlife.cz/co-delame/vyzkum-a-ochrana-ptaku/ochrana-lokalit-a-prostredi/mokrady/prazskymi-mokrady/prazske-mokrady/prazskymi-mokrady-lokality-3/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A1lovsk%C3%A1_obora

<https://www.kudyznudy.cz/aktivity/kralovska-obora-stromovka>

<http://www.praha-priroda.cz/vodni-plochy-a-potoky/vodni-plochy-dle-katastru/bubenec/stromovka-rybniky/>

<http://www.praha-priroda.cz/parky-a-zahrady/kralovska-obora-stromovka/>

<https://www.prostějov.eu/cs/aktuality-archiv/sedm-dobrych-duvodu-proc-nekrmit-vodni-ptactvo.html>

<https://www.birdlife.cz/zapojte-se/pomoc-ptakum/prikrmovani/prikrmovani-vodnich-ptaku/>

<http://www.praha-priroda.cz/aktuality/vodni-plochy/?id=159>

<https://avifauna.cz/kam-se-ztraci-kaceri/>

Přílohy

Příloha I: Záměr profilové práce

Záměr profilové práce 2021/2022 | nižší stupeň gymnázia

upraveno 14.12. 2021

Třída:	Omíkon
Jméno a příjmení:	Ida Kratochvílová
Vedoucí práce:	Anežka Koutníková
Odborný konzultant:	Stanislav Saic (na vytváření webové stránky)
Téma práce:	Vodní ptactvo ve Stromovce

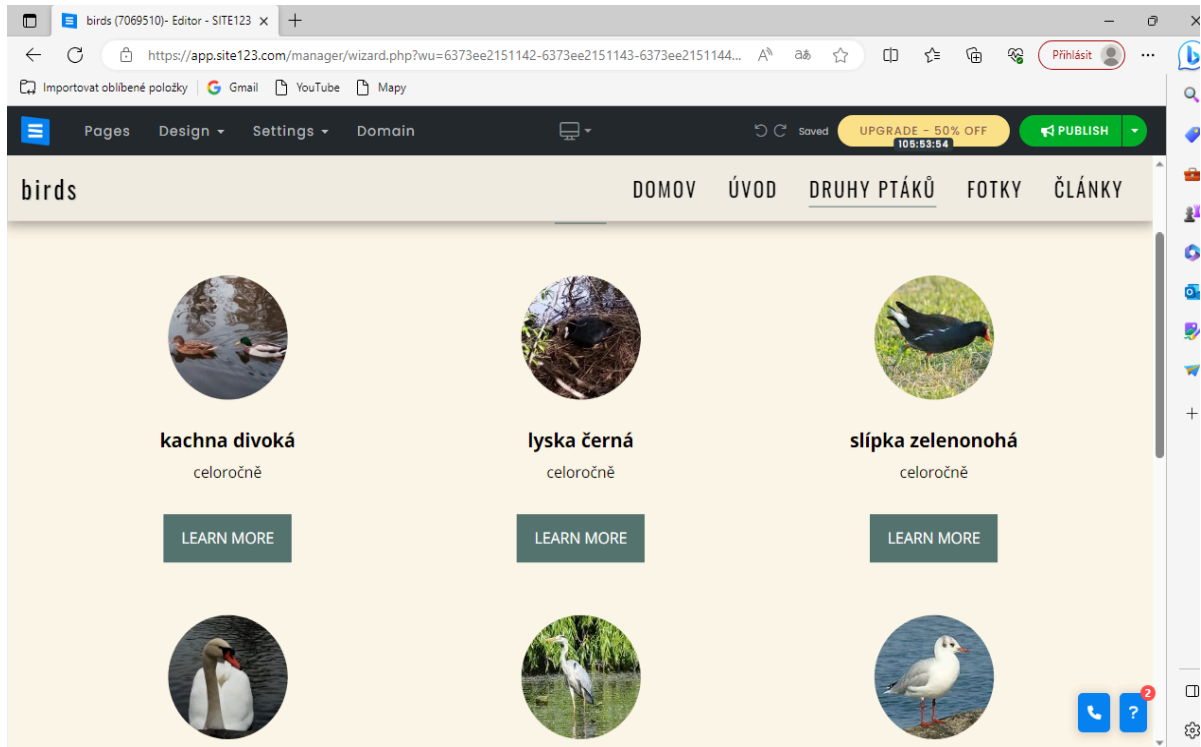
Ve své profilové práci se budu zabývat vodním ptactvem ve Stromovce. V průběhu roku budu pravidelně minimálně 2x měsíčně pozorovat, zapisovat pozorované druhy, počet jedinců a jejich chování, zároveň budu pozorované ptáky fotit a natáčet. Podle cvičného pozorování odhaduji, že bych mohla pozorovat minimálně sedm druhů. Na základě svého pozorování pak vytvořím webovou stránku, která bude určená především pro rodiny s dětmi a měla by seznámit návštěvníky s tím, jaké vodní ptáky, kde, kdy a jak je možné ve Stromovce pozorovat. Webovou stránku doplním také informacemi a zajímavostmi o pozorovaných druzích ptáků a pořízenými fotkami a videy. Články se budu snažit psát hlavně tak, aby se co nejlépe četly a zaujaly i toho, koho vodní ptáci nijak zvlášť nezajímají.

Minimální rozsah:

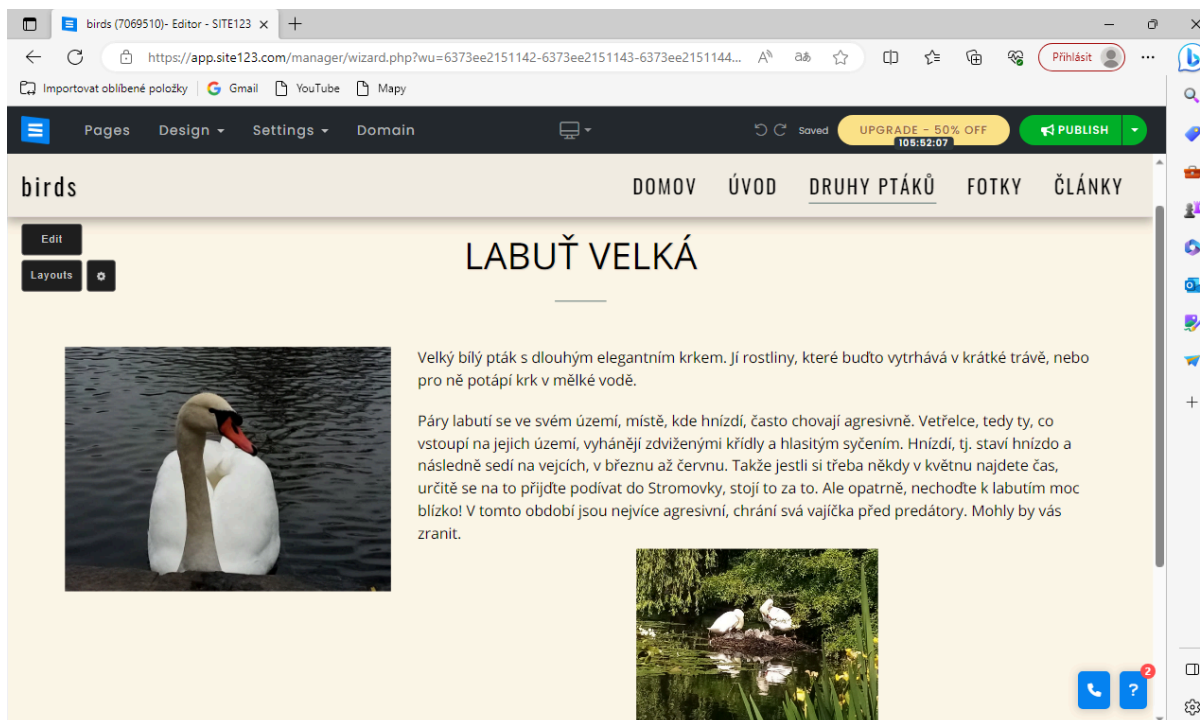
Pozorování ptáků budu provádět minimálně dvakrát do měsíce.

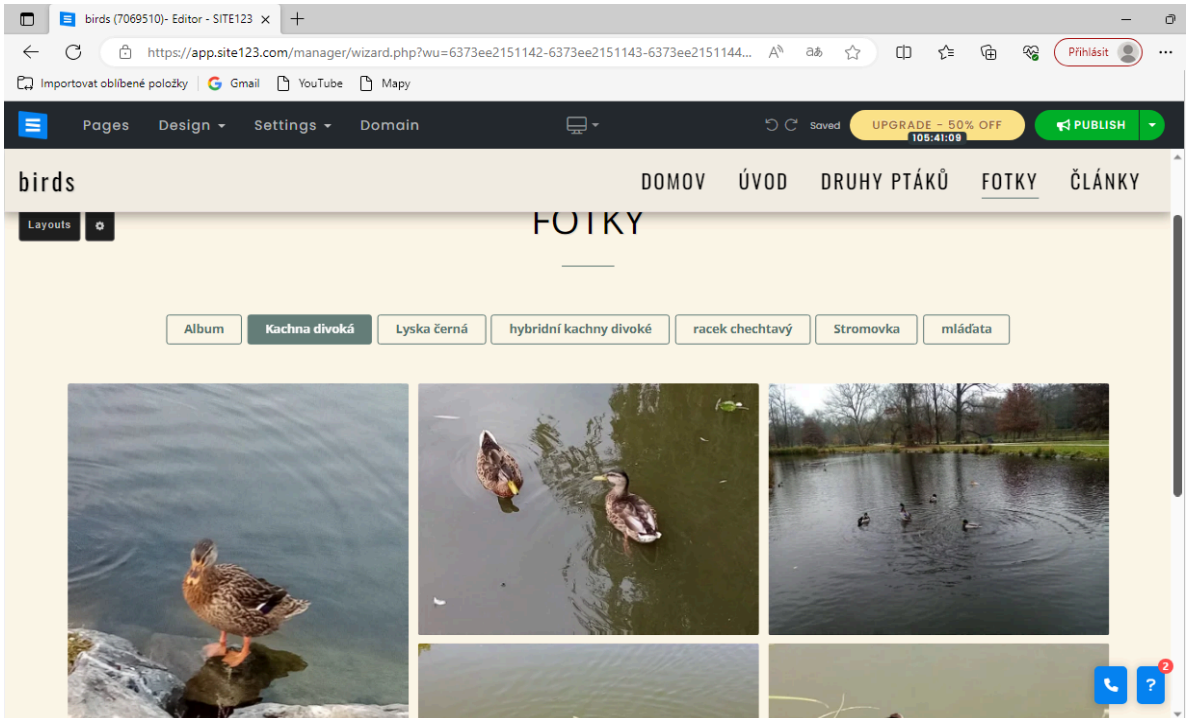
Příloha II: Ukázka z webové stránky

<https://6373ee2205d42.site123.me/>

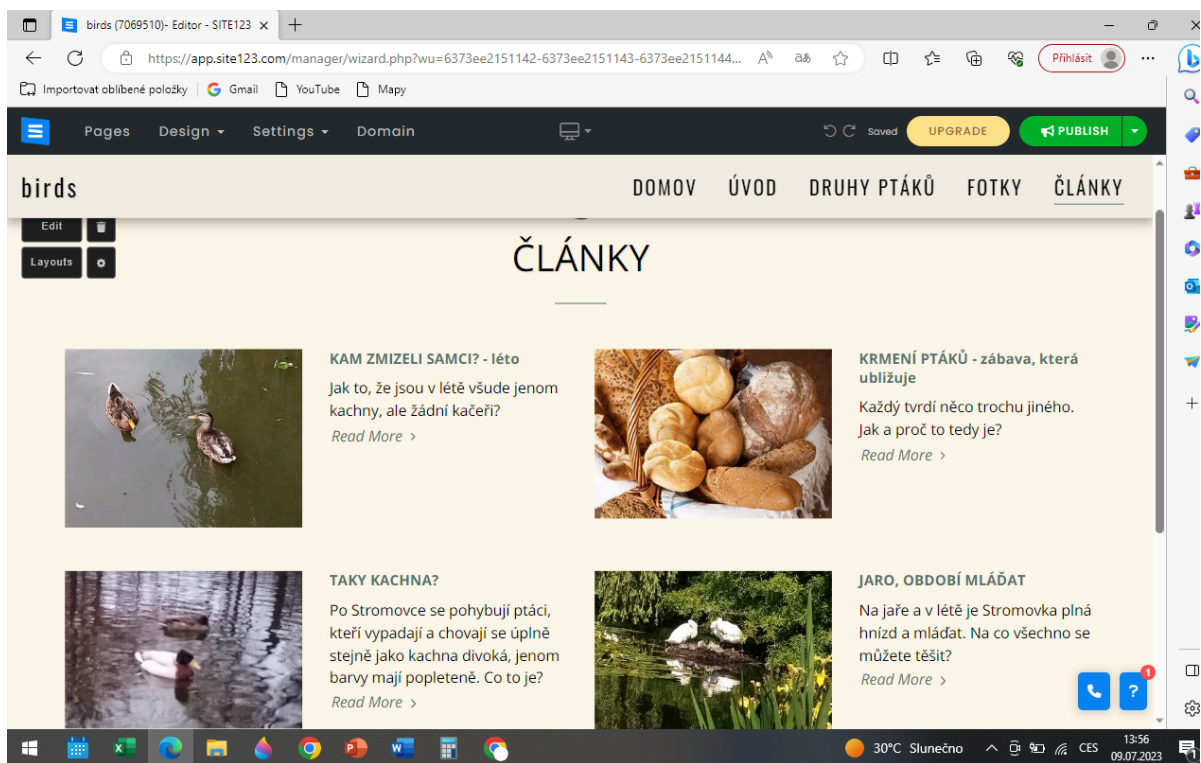
Ukázka přehledu medailonků vodních ptáků

Ukázka

Ukázka jedné z podkategorií fotek
rozevřeného medailonku

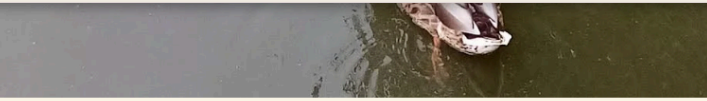

Ukázka náhledu článků

birds (7069510) - Dashboard - SIT x KAM ZMIZELI SAMCI? - léto - bir x

https://6373ee2205d42.site123.me/Články/kam-zmizeli-samci-leto

birds DOMOV ÚVOD DRUHY PTÁKŮ FOTKY ČLÁNKY

Jestli jste se někdy v létě zastavili u vody, a zkusili jste očima vyhledat třeba obyčejného kačera s jeho zelenou hlavou a bílým kroužkem, pak vás asi napadla tahle otázka. "Kam všichni zmizeli?"

Takže, pokud jste ve Stromovce, tak s nejvyšší pravděpodobností nezmizeli vůbec nikam, koukáte se přímo na ně. Jen vypadají jinak, než jak je běžně známe. Na začátku léta si vždycky své výrazné pestré peří, díky kterému na sebe upozorňují a lákají samičky, vymění za obyčejné hnědé. Vypadá skoro stejně, jako to samiči, a je potom hodně těžké je od nich pomocí peří rozeznat. Je tady ale jedna věc, která se jim v zásadě nemění. Zobák. Například u dříve zmiňované kachny divoké samečky vždycky bezpečně rozeznáte podle jeho jasně žlutého zobáku, zatímco samička ho má oranžovo-černý a černý.

I BUILT MY SITE FOR FREE USING SITE123 CREATE YOUR WEBSITE

33°C Slunečno 19:39 09.07.2023

Ukázka jednoho z článků

Labuť s mláďaty, jaro

Letky samců kachny divoké, léto
Příloha III: Fotodokumentace

Samice kachny divoké s mládřaty, léto

Samci kachny divoké v prostém šatu, léto

Hejno racků na Zeleném rybníku, podzim

Hybridní jedinec kachny divoké, podzim

Volavka popelavá za letu, podzim

Lyska černá při jezení trávy, zima

Příloha IV: graf

